

Vurdering i den nye konteksten

Hafjell, 5. desember 2018

Egil Weider Hartberg, HiNN

God underveisvurdering

Starter med

Elevens perspektiv

- At lærere og elever er orientert mot langsiktige mål

➤ Hvor skal jeg?

Fortsetter med

- At eleven og læreren kartlegger dagens tilstand

➤ Hvor er jeg?

Avrundes (midlertidig) med

- At læreren og elevene planlegger veien mot ønsket tilstand

➤ Hva er neste skritt?

Hvorfor er elevene på skolen?

Grunnopplæringens mål

- Grunnopplæringen er en viktig del av en livslang dannelsingsprosess som har enkeltmenneskets frihet, selvstendighet, ansvarlighet og medmenneskelighet som mål.
- Opplæringen skal gi elevene et godt grunnlag for å forstå seg selv, andre og verden, og for å gjøre gode valg i livet.
- Opplæringen skal gi et godt utgangspunkt for deltakelse på alle områder innenfor utdanning, arbeids- og samfunnsliv.

Overordnet del side 10

Alt du trenger å vite før du flytter ut:

1. Midt i ovnen
2. 225 grader
3. 10-15 min

Kompetanse, kunnskap og ferdigheter

- Forståelse av kompetansebegrepet må ligge til grunn for skolens arbeid med læreplaner og vurdering av elevenes faglige kompetanse.
- Fagenes kompetansemål må ses i sammenheng med hverandre i og på tvers av fag.
- Kompetansemålene må også forstås i lys av formålsparagrafen og de øvrige delene av læreplanverket.

Nasjonale rammer

- Formålsparagrafen (§ 1.1 i opplæringslova)
- Resten av opplæringslova
- Forskrift til opplæringslov
- Overordnet del

- Om faget (fagets relevans, kjerneelementer, verdier, TF tema, GRLF)
- Kompetansemål på hovedtrinn
- Vurdering i faget

Kompetansedefinisjon

Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner.

Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Den lange kompetansereisen

Skolen skal gi rom for dybdelæring slik at elevene utvikler forståelse av sentrale elementer og sammenhenger innenfor et fag, og slik at de lærer å bruke faglige kunnskaper og ferdigheter i kjente og ukjente sammenhenger.

Overordnet del side 11

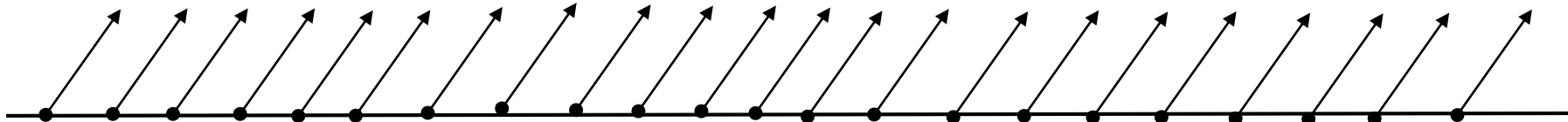
Sluttvurdering

- Læreren planlegger i god tid varierte og faglig brede aktiviteter mot slutten av opplæringen slik at elevene på ulike måter får vist sin helhetlige fagkompetanse
- På bakgrunn av denne oppdaterte kunnskapen, gjør læreren en samlet vurdering av elevens sluttkompetanse.

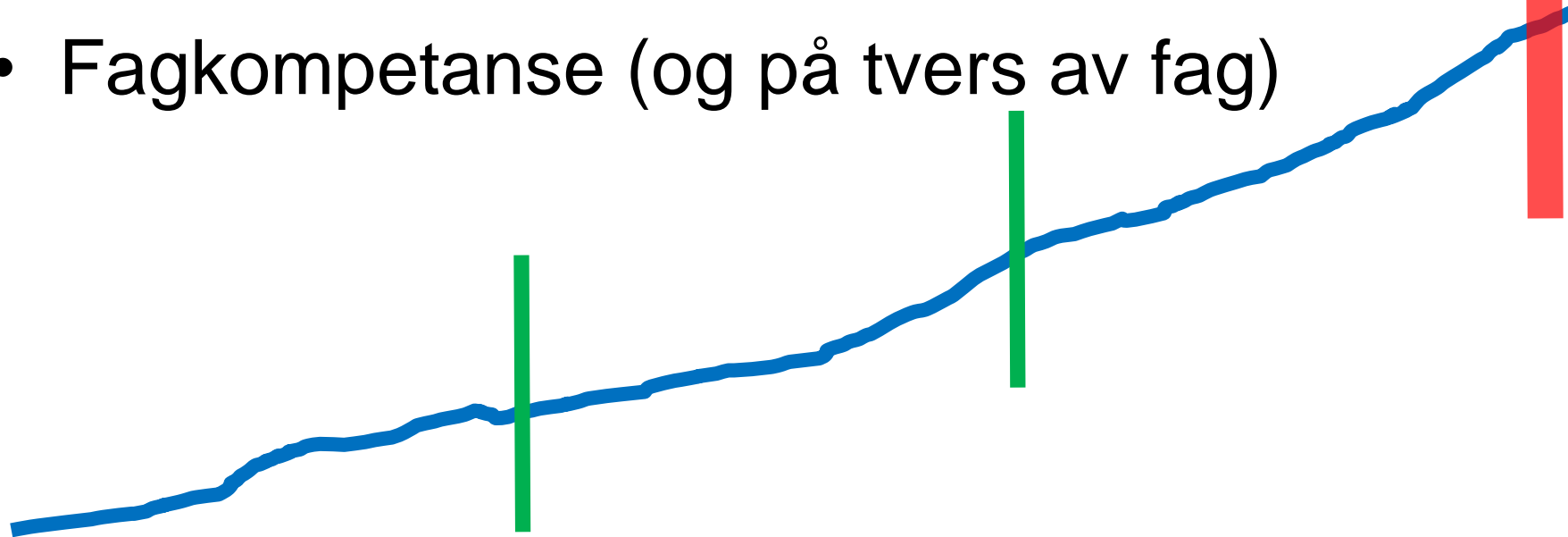
- Fagtimer

- Emner/Oppgaver (8-12 uker)

- Fagkompetanse (og på tvers av fag)

Individuelt -> Deling

1. Hvor godt vet elevene på min skole hvilken kompetanse de skal ha ved avslutningen av hovedtrinn?
2. Hvordan matcher det de skal få til på skolen med det de trenger i livet?

God underveisvurdering

Starter med

Elevens perspektiv

- At lærere og elever er orientert mot langsiktige mål

➤ Hvor skal jeg?

Fortsetter med

- At eleven og læreren kartlegger dagens tilstand

➤ Hvor er jeg?

Avrundes (midlertidig) med

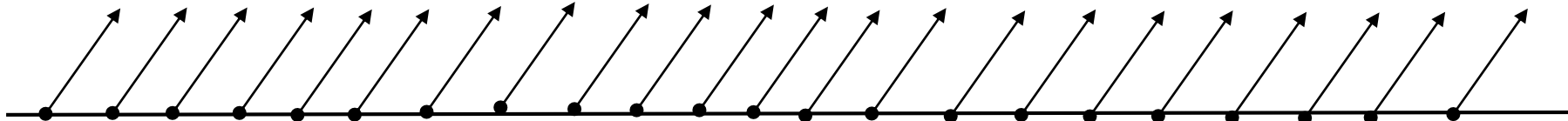
- At læreren og elevene planlegger veien mot ønsket tilstand

➤ Hva er neste skritt?

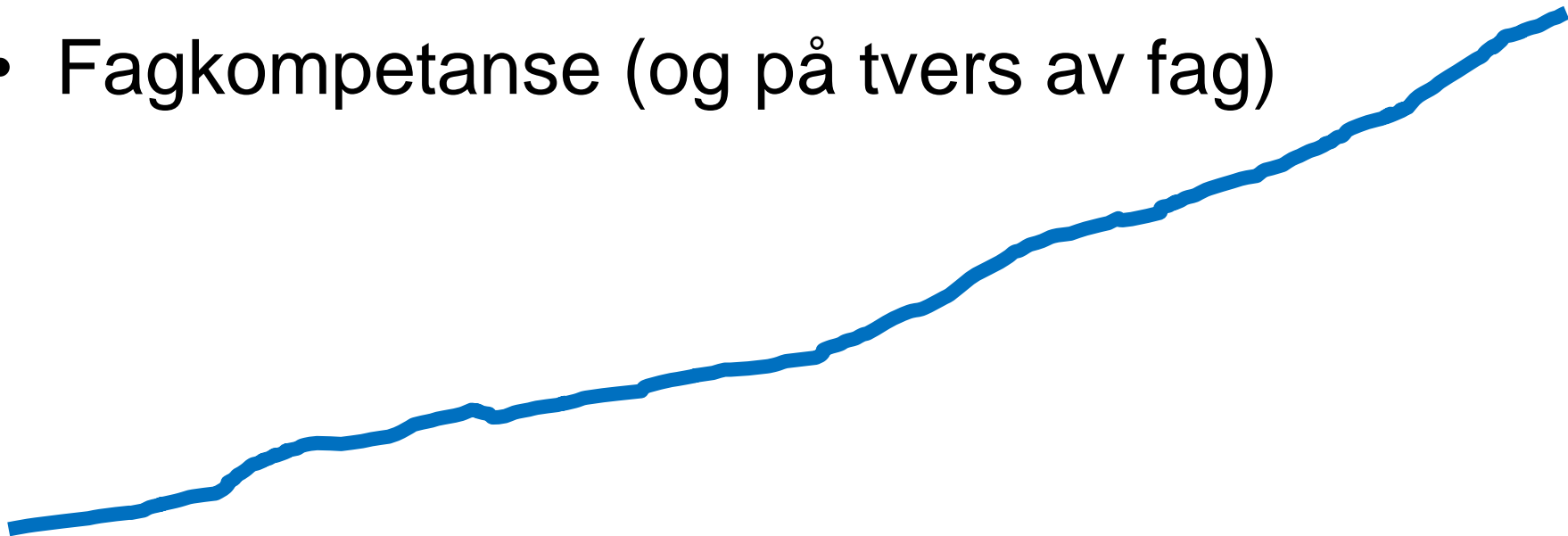
- Fagtimer

- Emner/Oppgaver (8 – 12 uker)

- Fagkompetanse (og på tvers av fag)

Sluttprøve

- *Hva er elektromagnetisk stråling?*
- *Hva er fotoner?*
- *Hvordan defineres frekvens og hva måles den i?*
- *Hvilke seks hovedområder er det elektromagnetiske spekteret bygget opp av?*
- *Hva er absorpsjonsspekter og emisjonsspekter?*
- *Hvordan oppstår solenergien?*
- *Hva mener vi med begrepet energibalanse?*
- *Nevn noen gasser som påvirker drivhuseffekten!*
- *Hvor finner vi ozonlaget?*
- *Nevn 3 typer av UV-stråling!*
- *I hvilken tid av året er ozonlaget tynt i Norge?*

eller

- Forklar ozonlagets betydning for innstrålingen fra sola
- Forklar hva drivhuseffekt er, og gjør rede for hvordan menneskelig aktivitet endrer energibalansen i atmosfæren

Prøve

Hva er

- *Aggregattilstand?*
- *Kokepunkt?*
- *Smeltepunkt?*
- *Fordampning?*
- *Sublimering?*
- *Fellingsreaksjon?*
- *Påvisningsreaksjon?*
- *Osv*
- *Osv*

eller

Forklar hvordan stoffer er bygd opp, og hvordan stoffer kan omdannes ved å bruke begrepene atomer og molekyler

God underveisvurdering

Starter med

- At lærere og elever er orientert mot langsiktige mål

Elevens perspektiv

- Hvor skal jeg?

Fortsetter med

- At eleven og læreren kartlegger dagens tilstand

- Hvor er jeg?

Avrundes (midlertidig) med

- At læreren og elevene planlegger veien mot ønsket tilstand

- Hva er neste skritt?

Elevene viser kompetanse i matematikk på 5., 6. og 7. trinn når de

- utforsker og generaliserer mønster og bruker matematiske begrep og symbol i argumentasjonen
- bruker, kommuniserer og ser sammenhenger mellom regnestrategier i de fire regneartene og representerer rasjonale tall på varierte måter
- bruker den matematiske kompetansen sin i problemløsning og dagligliv og kan reflektere over sine egne fremgangsmåter.

Elevene viser kompetanse i KRLE på 5., 6. og 7. trinn når de

- anvender sentrale begreper, reflekterer og bruker kilder kritisk i relevante situasjoner
- Sammenligner ulike tekster og materielle uttrykk og praksiser fra religioner og livssyn gjennom estetiske uttrykk og i skriftlig og muntlig arbeid
- Fremmer egne synspunkter og tar ulike perspektiver

Lærereens perspektiv:

Hva trenger akkurat den eleven akkurat nå?

Fra barne- munn

Skal du få ekteskapet
til å fungere, må du si
at hun er vakker – selv
om hun ser ut som en
lastebil.

Richard (10 år)/Bodø.nu

Lærerens perspektiv:

Hva trenger akkurat den eleven akkurat nå?

Vi må unngå:

- At elevene sammenligner seg med hverandre
- Alle former for rangeringer og kvantitative vurderinger?
- At noe er for seint å få til

Lærereens perspektiv:

Hva trenger akkurat den eleven akkurat nå?

Vi må unngå:

- At elevene sammenligner seg med hverandre
- Alle former for rangeringer og kvantitative vurderinger?
- At noe er for seint å få til

Isteden:

- Eleven sammenligner seg med seg selv
- Lærer/elev beskriver progresjon
- Lærer/elev definerer forbedringsområder

Underveisvurderingen må fremme læring

Skolen og lærerne må balansere behovet for **god informasjon** om elevenes læring og **uønskede konsekvenser** av ulike vurderingssituasjoner.

Uheldig bruk av vurdering kan svekke den enkeltes selvbilde og hindre utviklingen av et godt læringsmiljø.

Jeg kan
forklare
ozonlagets
betydning for
innstrålingen
fra sola

Jeg kan forklare
hva
drivhuseffekt er,
og gjør rede for
hvordan
menneskelig
aktivitet endrer
energibalansen
i atmosfæren

Navn:.....

Hvordan skal DU vise måloppnåelse?

- 6 min for hele klassen*
- 4 min for læringspartner*
- Lage plakat*
- Skriftlig tekst*
- Annet:_____*

*Jeg kan forklare
hvordan stoffer er
bygd opp.*

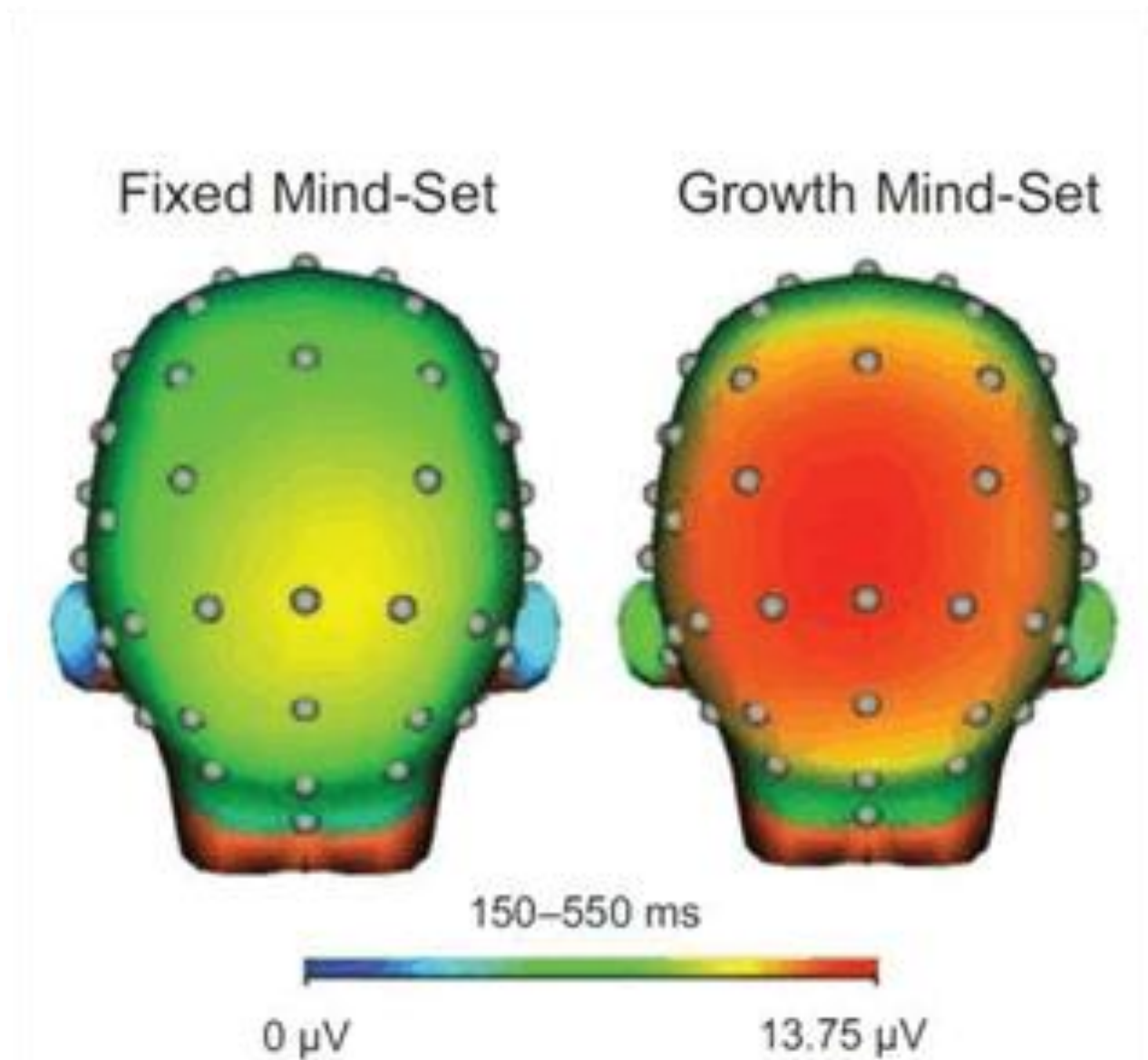

*Jeg kan forklare
hvordan stoffer
omdannes.*

Prøving og feiling kan være en kilde til læring og erkjennelse, og elevene skal oppfordres til å prøve seg også når det er usikkert om de vil lykkes. Det er skolens oppgave å gi elevene trygghet til å krysse grenser og prøve noe vanskelig.

Overordnet del side 16

Elever som prøver MÅ oppleve mestring

Tenk sjøl

5. Hva er det i min praksis / på vår skole som hindrer elevene i å prøve og feile?
6. Hvor lett er det for elevene å sammenligne seg med hverandre hos deg/dere?

God underveisvurdering

Starter med

- At lærere og elever er orientert mot langsiktige mål

Elevens perspektiv

- Hvor skal jeg?

Fortsetter med

- At eleven og læreren kartlegger dagens tilstand

- Hvor er jeg?

Avrundes (midlertidig) med

- At læreren og elevene planlegger veien mot ønsket tilstand

- Hva er neste skritt?

Eksempel matematikk

Elevene viser kompetanse i matematikk på 5., 6. og 7. trinn når de

- utforsker og generaliserer mønster og bruker matematiske begrep og symbol i argumentasjonen
- bruker, kommuniserer og ser sammenhenger mellom regnestrategier i de fire regneartene og representerer rasjonale tall på varierte måter
- bruker den matematiske kompetansen sin i problemløsning og dagligliv og kan reflektere over sine egne fremgangsmåter.

Med utgangspunkt i kunnskap om eksisterende kompetanse og motivasjon, planlegger læreren og elevene videre arbeid og progresjon i faget.

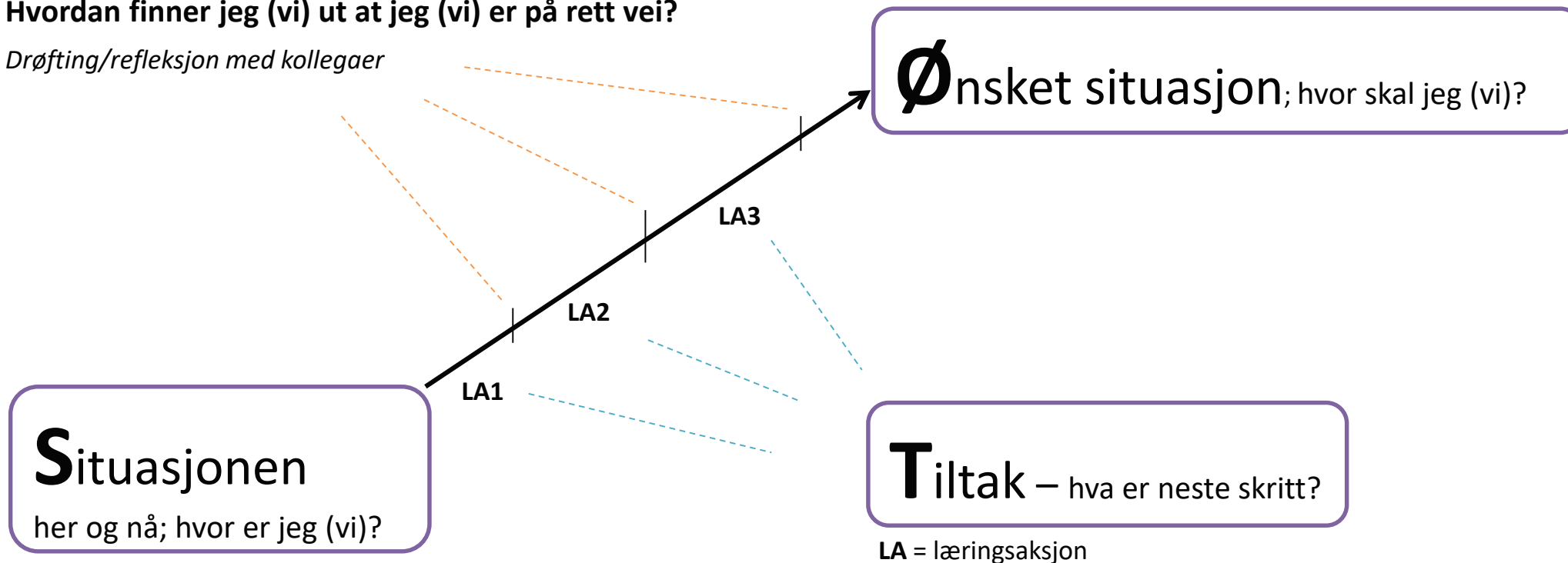
Dette får du ikke til **ennå**, så da fortsetter vi å jobbe med det

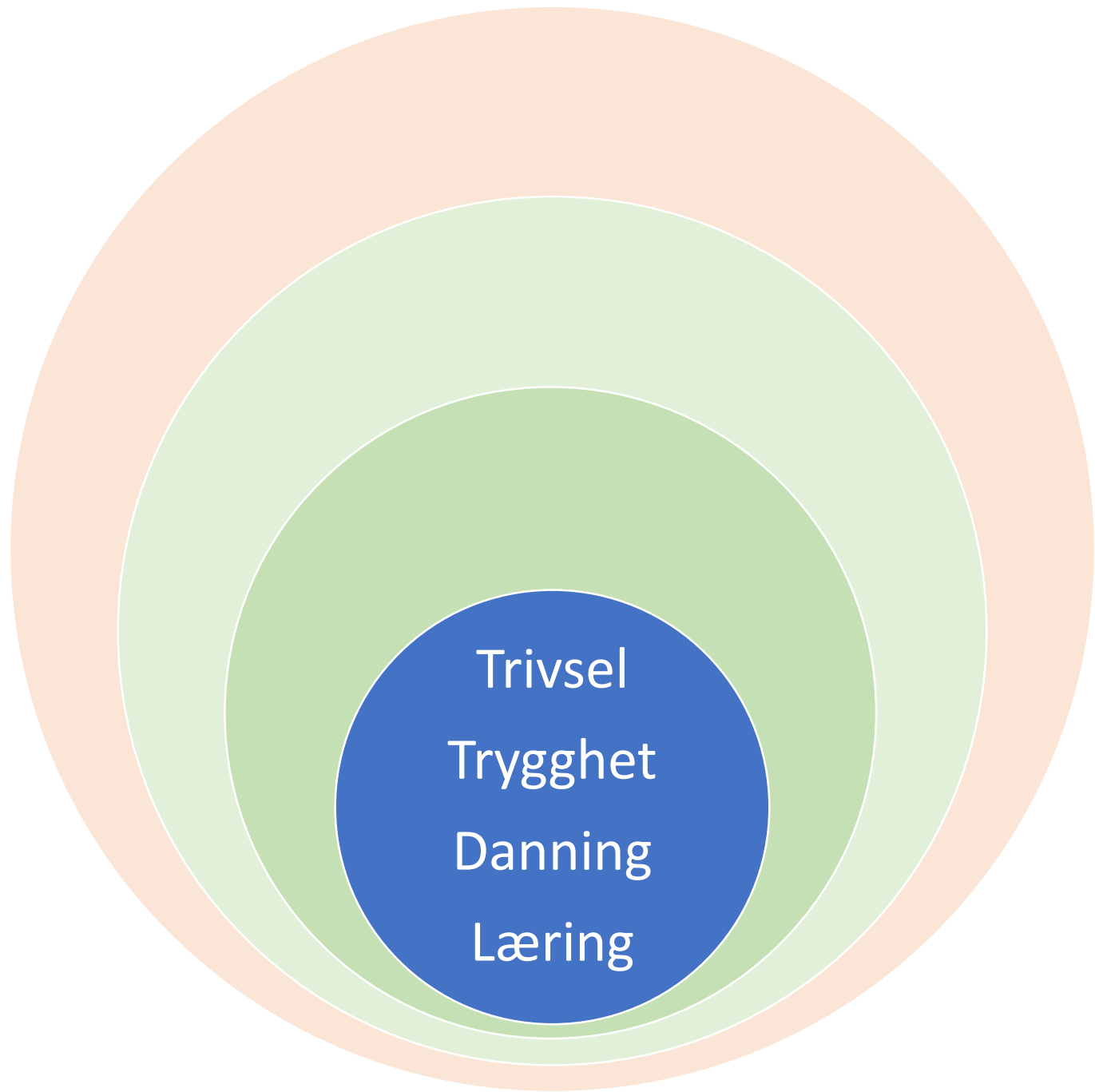
- Hvor detaljerte årsplaner er det klokt å ha?
- Klarer vi å basere opplæringen på elevenes nysgjerrighet, utforsking, skaperglede og engasjement?
 - = Vitenskapelig arbeidsmåte
 - = Entreprenørskap
 - = Lek og kreativitet

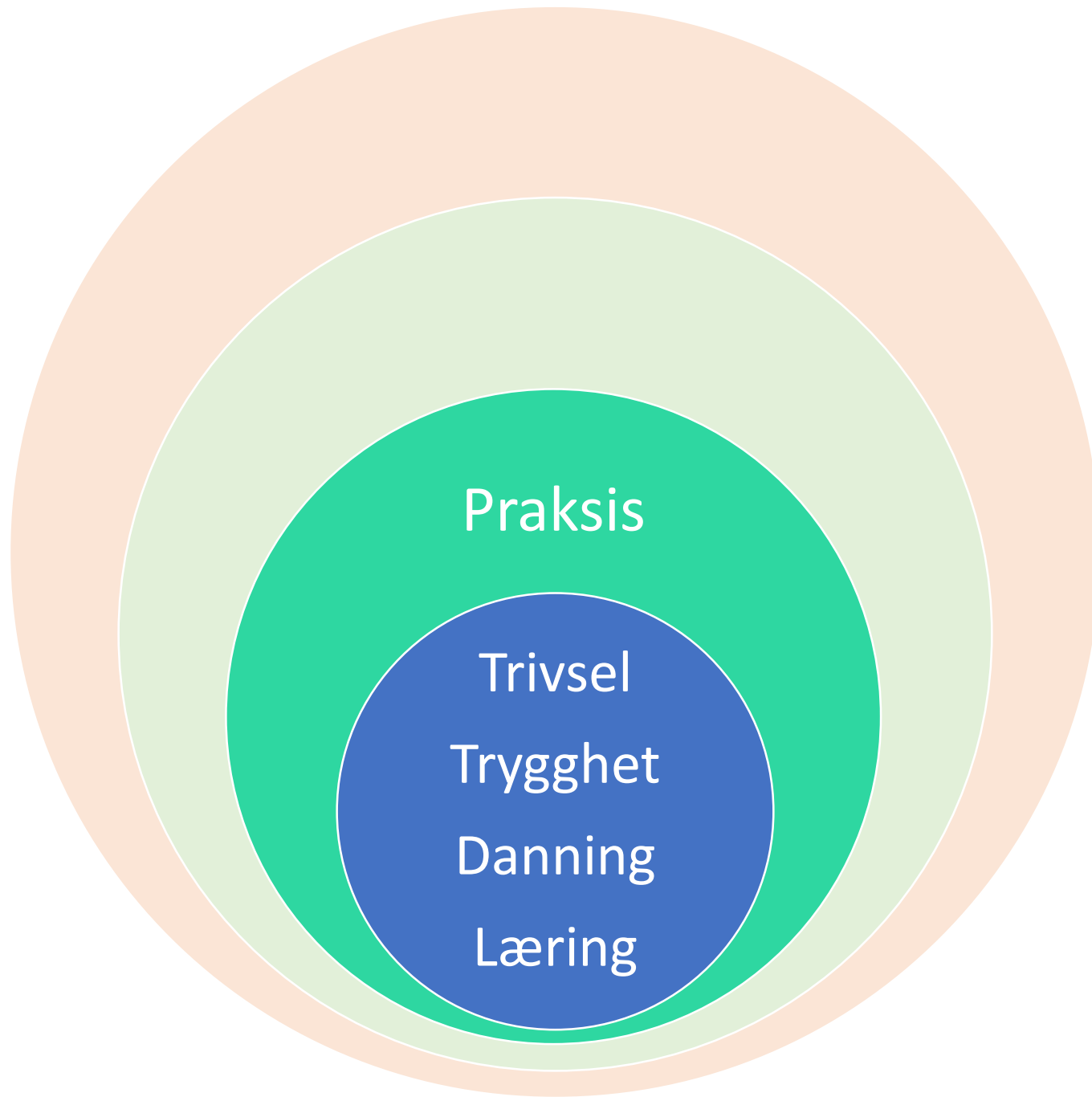
SØT-modellen: Å tette «gapet»

Hvordan finner jeg (vi) ut at jeg (vi) er på rett vei?

Drøfting/refleksjon med kollegaer

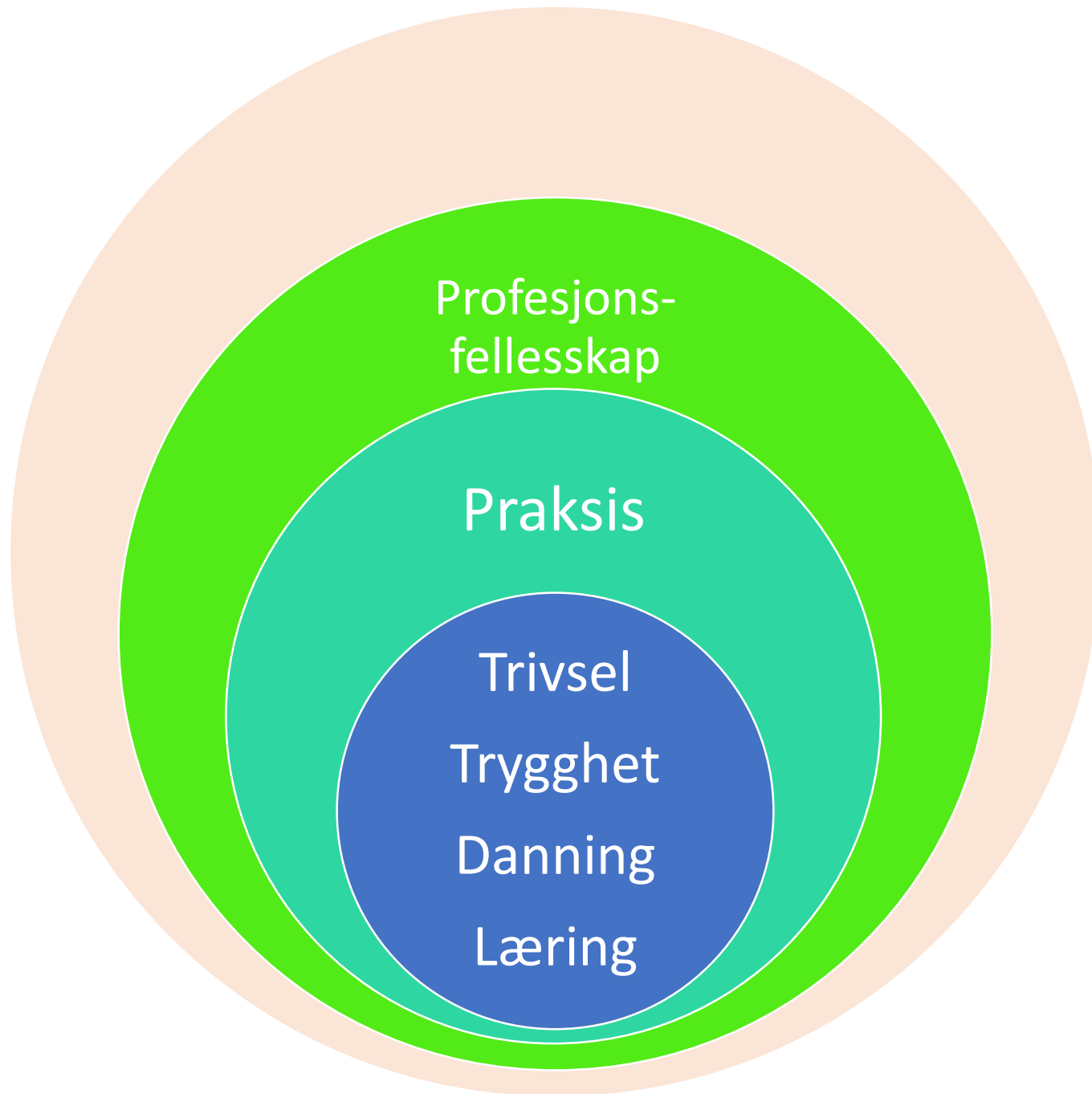

- Læringsmiljøer som fremmer læring, preges av at**
1. elever og lærere er orientert mot mål og progresjon i læringen
 2. undervisningen er tilpasset elevenes ulike forkunnskaper og erfaringer
 3. elevene får utfordringer som gjør at de strekker seg
 4. elevene deltar aktivt i og forstår læringsprosesser
 5. elevene deltar i kommunikasjon og samarbeid
 6. læringsmiljøet tar hensyn til elevenes relasjoner, motivasjon og følelser
 7. elevene får utvikle dybdeforståelse og får hjelp til å forstå sammenhenger

[NOU 2014: 7 Elevenes læring i fremtidens skole](#)

Overordnet del

- Lærere som i fellesskap reflekterer over og vurderer planlegging og gjennomføring av undervisningen, utvikler en rikere forståelse av god pedagogisk praksis.
- Lærere og ledere utvikler faglig, pedagogisk, didaktisk og fagdidaktisk dømmekraft i dialog og samhandling med kolleger.

2018

2019

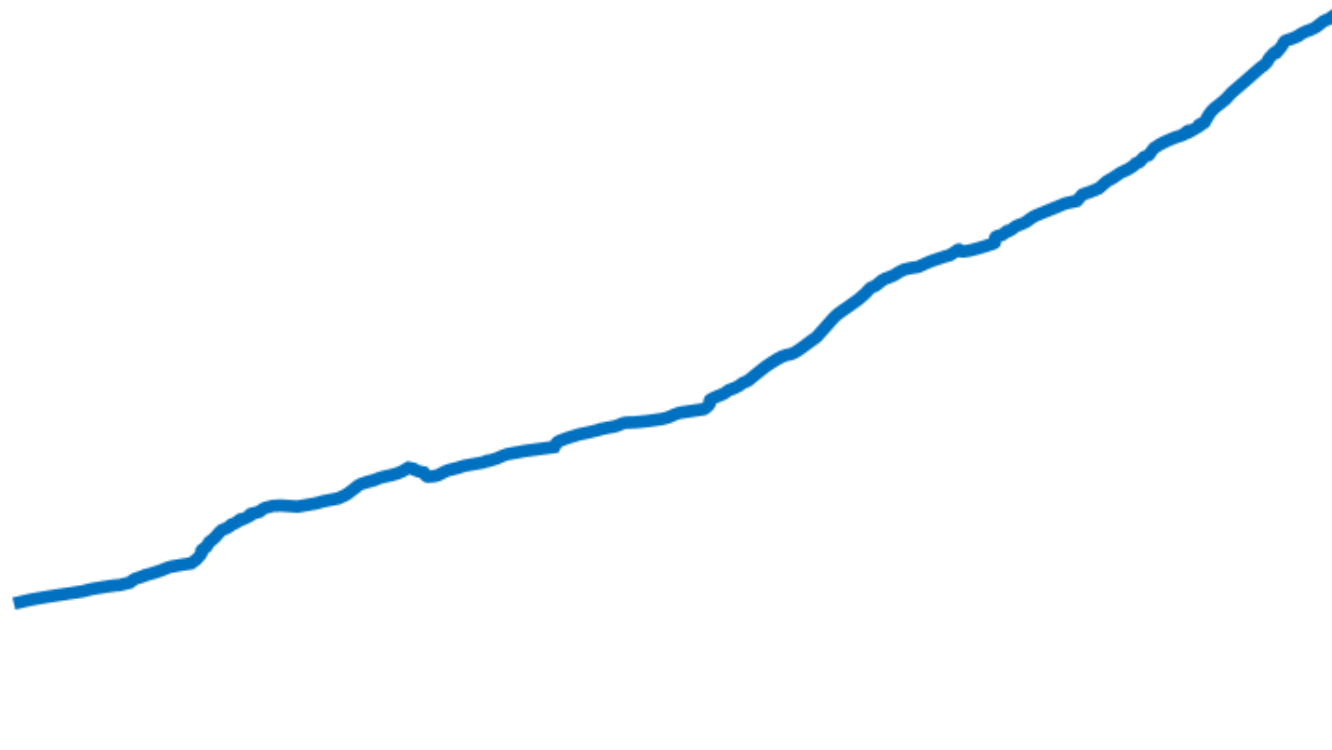
2020

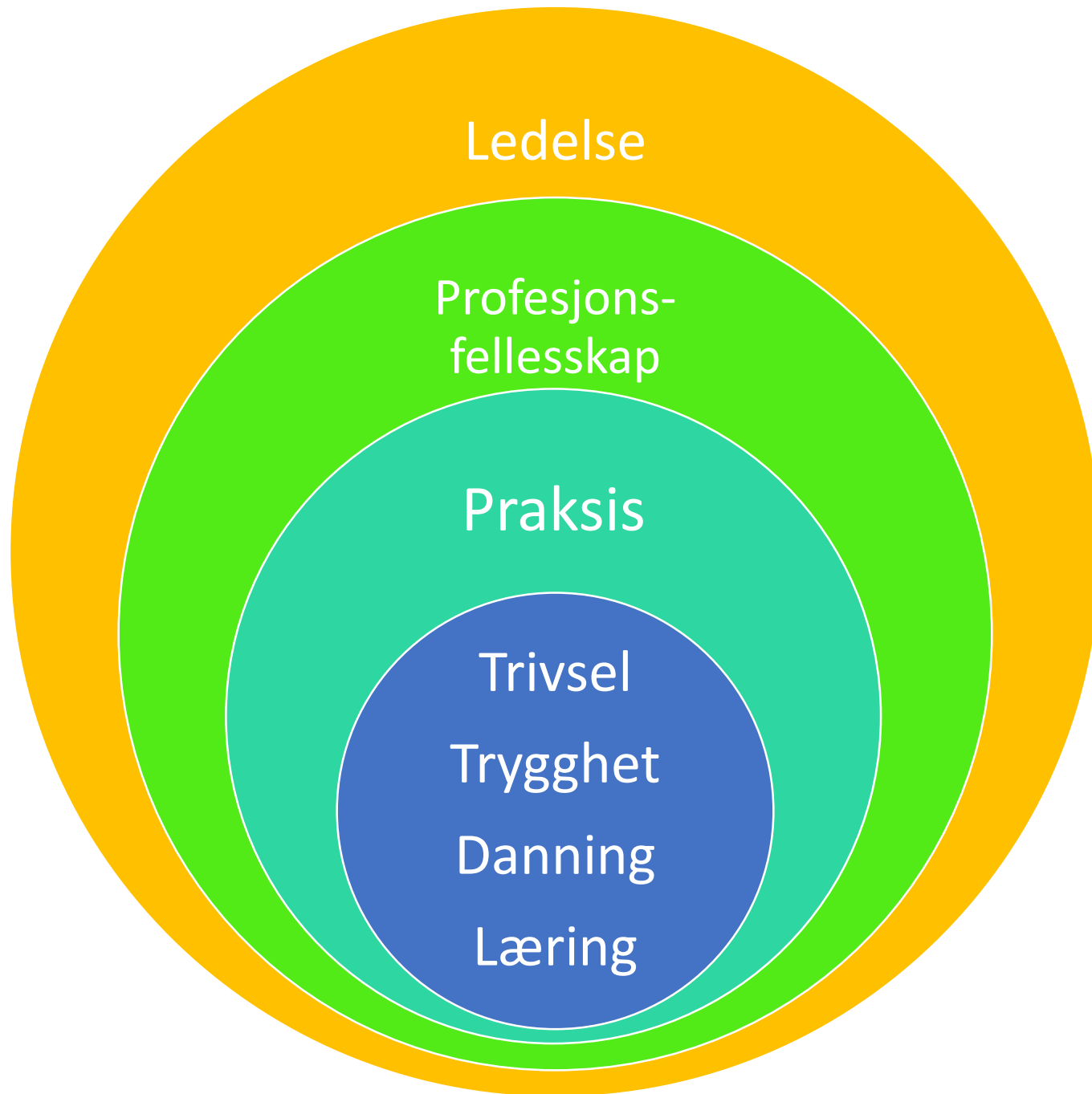
2021

2022

2023

Enda bedre
profesjons-
felleskap

Overordnet del

- Det profesjonelle samarbeidet ved skolene forutsetter god ledelse. God ledelse prioriterer utvikling av samarbeid og relasjoner for å bygge tillit i organisasjonen.
- Skoleledelsen skal lede det pedagogiske og faglige samarbeidet mellom lærerne og bidra til å utvikle et stabilt og positivt miljø der alle har lyst til å yte sitt beste.
- Det er skoleledelsens oppgave å lede slik at alle får brukt sine sterke sider, opplever mestring og utvikler seg.